

GEMEENTE BOEKEL

VOORSTEL AAN DE RAAD

Datum	:	25 januari 2022
Voorstel van	:	college van burgemeester en wethouders
Onderwerp	:	Voortzetten aanpak armoedebestrijding en vroegsignalering
Portefeuillehouder	:	Wethouder Willems

Samenvatting

In 2020 en begin 2021 hebben we een armoederegisseur op projectbasis ingezet om met de 5 opgaves uit de Visienotitie armoedebestrijding aan de slag te gaan. Een project dat hieruit gestart is, is de Pionierscirkel vroegsignalering. Deze regisseur is betaald uit eenmalige middelen en het voortzetten van de gestarte initiatieven is bij het einde van de projectduur stil komen te liggen. Uw gemeenteraad heeft in haar vergadering van november 2021 een motie ingediend om het werk van de armoederegisseur voort te zetten. Ook de Adviesraad Sociaal Domein is met een ongevraagd advies gekomen om de werkzaamheden voort te zetten. In dit voorstel stellen we voor om opnieuw een regisseur in te huren. In eerste instantie voor de duur van 6 maanden. Als de inzet van de regisseur succesvol is zetten deze na 6 maanden voort en worden de kosten meegenomen in de bestuursrapportage 2022.

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de inhuur van een armoederegisseur voor een periode van 6 maanden met een optie tot verlenging van 6 maanden.
  2. Voor 2022 hiervoor een bedrag op te nemen in de voorjaarsnota 2022 van € 30.000 excl. BTW.
-

Inleiding

Eind 2019 heeft de gemeenteraad de visienotitie armoedebestrijding vastgesteld. Het college heeft naar aanleiding van deze visienotitie ingestemd met de inhuur van een armoederegisseur voor de duur van 1 jaar. De regisseur is in april 2020 gestart met de werkzaamheden. Door Covid-19 verliep de kennismaking met ketenpartners en uitrol van activiteiten wat moeizamer dan op voorhand voorzien. Toch zijn er de nodige ontwikkelingen geweest. De Pionierscirkel vroegsignalering is een van de projecten die door de ketenpartners zeer positief is ontvangen. Door het vertrek van de regisseur zijn de ontwikkelingen stil komen te liggen.

Zowel de gemeenteraad (motie) als de adviesraad sociaal domein (ongevraagd advies) dringen aan op het (duurzaam) voortzetten van deze ontwikkelingen. Met de regisseur gaan we invulling geven aan de 5 opgaves uit de Visienotitie armoedebestrijding:

1. Coördinatie van samenwerking ketenpartners, gemeenschap en ervaringsdeskundigen.
2. Preventieve activiteiten/projecten ontwikkelen op het gebied van financiële redzaamheid en vroegsignalering.
3. Vindbaarheid en gebruik van (bestaande) voorzieningen en instanties vergroten en de vraag van de klant centraal zetten.

4. Financiële zelfstandigheid van inwoners vergroten en behouden, methodes ontwikkelen om weer te leren werken aan lange termijn doelen in plaats van (over)leven van dag tot dag.
5. Onderzoeken wat de armoedeval nu echt voor de doelgroep betekent en of daar verandering in aan te brengen is.

Met dit voorstel vragen we in te stemmen met de inhuur van een regisseur op het gebied van vroegsignalering schulden en versterking van de financiële redzaamheid van de inwoners en de middelen hiervoor beschikbaar te stellen middels de voorjaarsnota 2022.

Relatie met eerdere besluitvorming

12-12-2019 Raadsbesluit Vaststellen visienotitie armoedebestrijding
15-12-2020 Memo stand van zaken preventieve aanpak regisseur armoedebestrijding
26-05-2021 Presentatie armoederegisseur thema avond gemeenteraad

Beoogd resultaat

Door de inzet van een regisseur krijgen we een passende aanpak voor preventie van armoede/schulden en het financieel redzaam maken en houden van onze inwoners. Dit vanuit de gedachtegang van de veranderende rol van de overheid zoals benoemd in onze strategische visie. Niet alleen meer transparantie en betere communicatie maar vooral meer zeggenschap geven aan onze inwoners. Dit doen we door samen te werken met ketenpartners en ervaringsdeskundigen, deze te faciliteren en hier regie op te voeren. Daarnaast hebben we een aanspreekpunt binnen het Dorpsteam voor onder andere budgetcoaching, burgers met financiële vragen, bedrijven met vragen rondom schuldhulpverlening aan werknemers en ondersteuning bij het bestrijden van kinderarmoede.

Argumenten

Hiermee zetten we de ontwikkelingen door die we in 2020 gestart zijn

In 2020 zijn we gestart met de inzet van een armoederegisseur. Zij is aan de slag gegaan om een werkgroep in te richten die aan de slag ging met vraagstukken rondom vroegsignalering. Deze werkgroep is gestart onder de naam Pionierscirkel vroegsignalering. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de deelnemers aan de Pionierscirkel. Met het vertrek van de regisseur is deze groep stil komen te liggen.

De nieuwe regisseur wordt verantwoordelijk voor het opzetten van een structurele samenwerking, afstemming en coördinatie van onze ketenpartners. Denk hierbij aan Schuldhulpmaatje, Geldfit, Stichting Leergeld, Stichting de Kledingbank, Vluchtelingenwerk, de Taalklas, PeelrandWonen, Stichting de Wensboom, schuldhulpverlening Meierijstad, bewindvoerders en het Dorpsteam. Daarbij ligt een opdracht om ook de doelgroep in beeld te krijgen en te betrekken bij de ontwikkeling van projecten/acties rondom armoedepreventie. Er ligt vooral een uitdaging om de groep die niet bij ons bekend is, de zogenoemde verborgen armoede, in beeld te krijgen. Denk hierbij aan ZZP-ers, werkende inwoners die een inkomen hebben net boven bijstandsniveau.

Dit sluit aan op de aangenomen motie van de gemeenteraad en een ongevraagd advies van de Adviesraad Sociaal Domein over de pionierscirkel en inzet armoederegisseur

De gemeenteraad heeft in haar vergadering van 10 november jl een motie aangenomen waarin zij het college

oproept zo snel mogelijk met een voorstel naar de raad te komen, om het werk wat de pionierscirkel/armoederegisseur in 2020/2021 heeft gedaan te continueren. Met dit voorstel geven we invulling aan deze vraag.

Daarnaast heeft de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) in maart 2021 een presentatie gehad van de armoederegisseur over de ingezette acties. Naar aanleiding van het vertrek van de armoederegisseur in april

2021 heeft de ASD een ongevraagd advies gegeven. In december 2021 hebben ze daar nog een aanvullend

advies op gegeven. De ongevraagde adviezen zijn opgenomen in bijlage 3 en 4.

Samenvatting van deze adviezen is dat de ASD pleit voor een voortzetting van de doorontwikkeling van de

methodiek voor vroegsignalering en preventie samen met ketenpartners en inwoners. Zij zien graag dat een armoederegisseur met specialistische kennis en vaardigheden deze werkzaamheden voortzet. In de vergadering van december 2021 is nogmaals met de ASD over het ongevraagd advies gesproken. Hierop is er een aanvullend advies gekomen. In dit advies geeft de ASD nogmaals aan dat zij het belangrijk vinden dat:

- We de eerder ingezette methodiek door de armoederegisseur voortzetten in plaats van over gaan doen
- We invulling geven aan een duurzame invulling van de functie omdat een omslag in denken en het door ontwikkelen van een nieuwe methodiek tijd vraagt. Hierbij zijn vertrouwen en duurzame relaties belangrijk. Dit bereik je niet door het inzetten van kortdurende contracten of inhuur op projectbasis.
- Er gaat veel kostbare tijd verloren als steeds weer een nieuw persoon zich moet verdiepen in en het opbouwen van een netwerk van ketenpartners en betrokken inwoners.

We onderschrijven de adviezen die de ASD geeft en denken dat we met dit voorstel invulling geven aan de adviezen.

De kloof tussen arm en rijk neemt steeds meer toe

Sinds jaren krijgt armoede en de bestrijding daarvan meer aandacht. Als Boekel hebben we een ruimhartig beleid om armoede draaglijker te maken. Voorzieningen en regelingen als bijzondere bijstand, Stichting Leergeld en het Participatiefonds zorgen er voor dat mensen met een minimum inkomen mee kunnen blijven doen in onze maatschappij. De kloof tussen arm en rijk neemt echter toe. Met een minimum inkomen rondkomen en er toch bij willen horen zorgt sneller voor schuldenproblematiek bij een toch al kwetsbare doelgroep. Het blijkt lastig te zijn om weerbaar te zijn tegen dergelijke maatschappelijke druk. Ook is de doelgroep van werkenden armen groeiend. De afgelopen jaren zijn de vaste lasten alleen maar toegenomen maar het salaris van de groep met een laag inkomen is niet in gelijk meegestegen. Gevolg is dat het voor deze groep steeds lastiger wordt om de eindjes aan elkaar te knopen. Als gemeente hebben we daar een extra uitdaging liggen omdat deze doelgroep niet bekend is bij ons en vaak ook niet zichtbaar is. Zij modderen als het ware aan tot het water ze aan de lippen staat. Het is daarom tijd dat we prioriteit geven aan de preventie van armoede en het financieel zelfredzaam maken van onze inwoners. Daarmee kunnen we op de lange termijn duurdere oplossingen aan de achterkant voorkomen. In 2017 heeft de Sociaal Economische Raad (SER) een rapport uitgebracht waarin zij gemeenten adviseren een armoederegisseur aan te stellen. De benaming armoederegisseur dekt misschien niet helemaal de lading maar het is wel een herkenbare term die al een aantal jaren in omloop is. Omdat 'armoederegisseur' een bepaalde lading heeft, hebben we ervoor gekozen om de benaming in dit voorstel anders neer te zetten.

Taakomschrijving regisseur vroegsignalering schulden en financiële redzaamheid van de inwoners

Invulling geven aan en uitwerken van de 5 opgaves uit de Visienotitie armoedebestrijding. Een uitleg van deze 5 opgaves is opgenomen in bijlage 4.

- a. Coördinatie van samenwerking ketenpartners, gemeenschap en ervaringsdeskundigen.
  - Aanjaagfunctie, coördineren en faciliteren van preventie van armoede, zowel van bestaande als nieuwe projecten
  - Coördineren/voorzitten van werkgroepen zoals de Pionierscirkel vroegsignalering.
  - Opzetten van een structurele samenwerking, afstemming en coördinatie van de ketenpartners Schuldhulpmaatje, Geldfit, Stichting Leergeld, Stichting de Kledingbank, Vluchtelingenwerk, de Taalklas, PeelrandWonen, Stichting de Wensboom, schuldhulpverlening Meierijstad, bewindvoerders en het Dorpsteam. Dit is een niet limitatieve opsomming het kan zijn dat met het opbouwen van het netwerk hier nog ketenpartners bijkomen.
- b. Preventieve activiteiten/projecten ontwikkelen op het gebied van financiële redzaamheid en vroegsignalering. Denk hierbij aan:

- Een aanpak opzetten om het bespreekbaar maken van financiële problemen uit de taboesfeer te halen.
  - Aanspreekpunt voor onderwijs en organisaties rondom kinderarmoede over het herkennen en bespreekbaar maken van armoede en schulden.
  - Inzicht in risicogroepen en daar een aanpak voor en mee ontwikkelen. Bijvoorbeeld overerfbare armoede, (kwetsbare) jongeren die de stap naar zelfstandigheid maken maar niet financieel zelfredzaam zijn, ouderen met weinig inkomen, de invloed van de 'consumptiemaatschappij' en social media op kinderen/jongeren.
- c. Vindbaarheid en gebruik van (bestaande) voorzieningen vergroten en methode van de klant centraal zetten uitwerken.
- Aanspreekpunt binnen het Dorpsteam voor inwoners met financiële redzaamheidsvragen en schuldenproblematiek.
  - Het gebruik van bestaande minimaregelingen vergroten.
  - In gesprek gaan met inwoners en ketenpartners over verbetering en minder versnippering van bestaande regelingen, de bijbehorende procedures en de behoefte aan nieuwe of vervangende regelingen.
  - Aanspreekpunt voor bedrijven en bijvoorbeeld verenigingen voor ondersteuning bij vroegsignalering en ondersteuning bij het vinden van de weg naar regelingen.
  - Onderzoeken hoe we de vraag van de klant (integraal) centraal kunnen zetten en welke methode daar voor Boekel het best passend bij is. Denk hierbij aan de methode van de omgekeerde toets of 'ik wil, ik kan en ik heb daarbij nodig'.
- d. Financiële zelfstandigheid van inwoners vergroten en behouden, methodes ontwikkelen om weer te leren werken aan lange termijn doelen in plaats van (over)leven van dag tot dag.
- Met ervaringsdeskundigen en ketenpartners een aanpak ontwikkelen voor het financieel redzaam maken en houden van inwoners. Bijvoorbeeld de invloed van multi-probleem, langdurige stress door financiële problemen en welk aanbod past daarbij.
  - Het aanbod van budgetcoaching coördineren, versterken en doorontwikkelen.
- e. Onderzoeken wat de armoedeval nu echt voor de doelgroep betekent en of daar verandering in aan te brengen is.
- Hoe afhankelijk zijn inwoners van de ondersteuning van de gemeente.
  - Is het wettelijk minimumloon of de bijstand voldoende om van rond te komen en hoe ziet dat er dan uit.
  - Wanneer loont werken
  - Vinden van inwoners met energiearmoede en een aanpak opzetten om daar verandering in aan te brengen.

Risico's

Term armoederegisseur kan beperking geven in de samenwerking

Armoede geeft in gesprekken nog steeds een ongemakkelijk gevoel. Als gemeenschap praten we er niet graag over. De term armoederegisseur kan dus een belemmering zijn in het opbouwen van een netwerk of het meewerken door ervaringsdeskundigen. Maar het is wel een herkenbare term, die tot de verbeelding spreekt. Omdat 'armoederegisseur' een bepaalde lading heeft, hebben we ervoor gekozen om de benaming in dit voorstel anders neer te zetten.

Netwerk opbouwen en acties/projecten ontwikkelen kost tijd

We kiezen ervoor om te starten met de inhuur voor 6 maanden met eventueel een optie tot verlengen van 6 maanden. De noodzaak van de functie hebben we beschreven maar deze moet zich nog in de praktijk bewijzen. De ervaring leert dat het opbouwen van een netwerk en de gemeenschap leren kennen de nodige tijd vraagt. We moeten ons dus afvragen wat de regisseur in een periode van 6 maanden aan acties/projecten op kan zetten, te evalueren en borgen zodat ze ook na beëindiging van de opdracht voortgezet worden. De ASD heeft in hun ongevraagd advies aangegeven het belangrijk te vinden om voor deze functie te kiezen voor een duurzame invulling in verband met de band met gemeenschap en ketenpartners die er nodig is om met de 5 opgaves ook daadwerkelijk aan de slag te gaan. Met het steeds opnieuw op moeten bouwen van een netwerkrelatie door een

nieuw persoon gaat er veel energie verloren. We kiezen nu toch voor een afgebakende periode zodat de toegevoegde waarde zich in de praktijk kan bewijzen.

Keuzemogelijkheden

Uw raad kan er voor kiezen geen invulling te geven aan de functie van een regisseur.

Met een regisseur op het gebied van vroegsignalering, schulden en versterken financiële redzaamheid van de inwoners creëren we naast een lokaal aanspreekpunt binnen het Dorpsteam ook een spin in het web voor ketenpartners en gemeenschap. Daarmee zetten we in om projecten op te zetten, coördinatie en monitoring te borgen en de beleidsmedewerker te voorzien van de input die nodig is om beleidswijzigingen of beleidsontwikkelingen bij college en raad aan te dragen. U kunt ervoor kiezen om geen budget beschikbaar te stellen voor de inzet van een regisseur, maar dan zal er op een ander niveau invulling gegeven worden aan preventie van-, vroegsignalering van- en begeleiding van schuldenproblematiek. Wij hebben geluisterd naar het initiatief van de Raad middels een motie en het ongevraagd advies van de ASD, waarbij wij onderschrijven dat door in te zetten op het voorliggende veld er wellicht een hulpvraag voorkomen kan worden. Dit vergroot het welbevinden van onze inwoner.

Financiële gevolgen en dekking

De inhuur van de regisseur loopt via Bender. Uitgaande van een inhuur van 6 maanden, 36 uur per week komen we op een raming van € 50.000.

De gemeenteraad vragen een bedrag van € 30.000 middels de voorjaarsnota 2022 beschikbaar te stellen. Het restant van deze kosten dekken uit post 663040-4411102 Minima-Actieve aanpak armoedebeleid begroot € 20.000.

Als de inzet van de regisseur succesvol is zetten we de functie na 6 maanden voort. De kosten worden dan meegenomen in de bestuursrapportage 2022.

Risico inzet bestaande middelen

Risico van het inzetten van de bestaande middelen 'actieve aanpak armoedebestrijding' voor een deel van de kosten van de inhuur van de regisseur is dat er geen budget meer is om in te zetten voor projecten/acties. Een taak van de regisseur is om met ketenpartners en de gemeenschap initiatieven op te zetten rondom vroegsignalering en financieel redzaam maken en houden van inwoners. Als daar kosten bij komen kijken dan moeten we hiervoor een budgetvoorstel doen bij college en/of raad wat de slagvaardigheid van de regisseur niet ten goede komt.

Communicatie

Op 13 april 2021 en 4 december 2021 hebben we een ongevraagd advies van de ASD ontvangen. Met de ASD hebben we het afgelopen jaar diverse gesprekken gevoerd over de voortgang van het armoedebeleid en de ontwikkelingen binnen team Sociaal Domein. Zij zijn op de hoogte van dit voorstel en afgesproken is dat wij de ASD weer informeren over het besluit van het college.

De deelnemers van de Pionierscirkel vroegsignalering stellen we op de hoogte van het raadsbesluit.

Raadsmemo na 6 maanden over de ontwikkelingen, ervaringen en opbrengsten van de regisseur.

Uitvoering en evaluatie

In Q2 een evaluatie houden over de inzet en effecten van de regisseur.

